

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**27 жовтня 2022 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 27 жовтня 2022 р., м. Мукачево. – 279 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол №6 від 24 листопада 2022 р.)

Товт В.С., Пігош В.А. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ	83
Уманська В.Г. ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ГРОШОВИХ КОШТІВ	85
Федоранич М.М., Королович О. О. НАПРЯМКИ ТА КРИТЕРІЙ ОПТИМАЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	87
Химинець Г.Г., Королович О.О. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК В ДЕРЖАВНИХ	88
Хімінець Є.В., Королович О.О. ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА	90
Чабанюк О.М. ДОКУМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА У ЕКСПЕРТНОМУ ДОСЛІДЖЕННІ	91
Черепаня К. С., Головачко В. М. СИСТЕМА ДОКУМЕНТУВАННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО	94
Чубіна С.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПРОДАЖУ ТОВАРІВ ЗІ ЗНИЖКАМИ	97
СЕКЦІЯ 2. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	
Андрейків Т.Я., Муравська А.А. ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ	99
Гладинець Н.Ю., Гнідин Т.Р. ФОРМИ ГРОШЕЙ: ЕВОЛЮЦІЯ ВІД МИНУЛОГО ДО СУЧАСНОСТІ	101
Зінкевич В.І. МЕТОДИ ОЦЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ	103
Козир Ю.Р. ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНИХ ПЛАТІЖНИХ ІНСТРУМЕНТІВ	105
Кузьменко В.М. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ПРОЦЕСУ ФІНАНСУВАННЯ УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ	107
Лаврова-Манзенко О.О. ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ	110
Мединська Т.В., Грушка Н.В. СКЛАДОВІ БЮДЖЕТНОЇ БЕЗПЕКИ З ПОЗИЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	113

Відповідно до змісту базових напрямів, критерієм оптимальності організації управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах є його результативність. Зокрема, такий облік має вирішувати завдання [1]: ефективного використання фінансових ресурсів; ефективного використання виробничих ресурсів (у тому числі землі); мінімізації собівартості продукції; підвищення якості сільськогосподарської продукції та землі; підвищення доходів від реалізації сільськогосподарської продукції.

Список використаної літератури

1. Верига Ю. А, Яковенко А.А. Особливості ведення управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах, Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність: Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених, студентів та аспірантів, 11 черв. 2020 р. – Полтава: Нац. ун-т ім. Ю. Кондратюка, 2020 – С. 142-144.

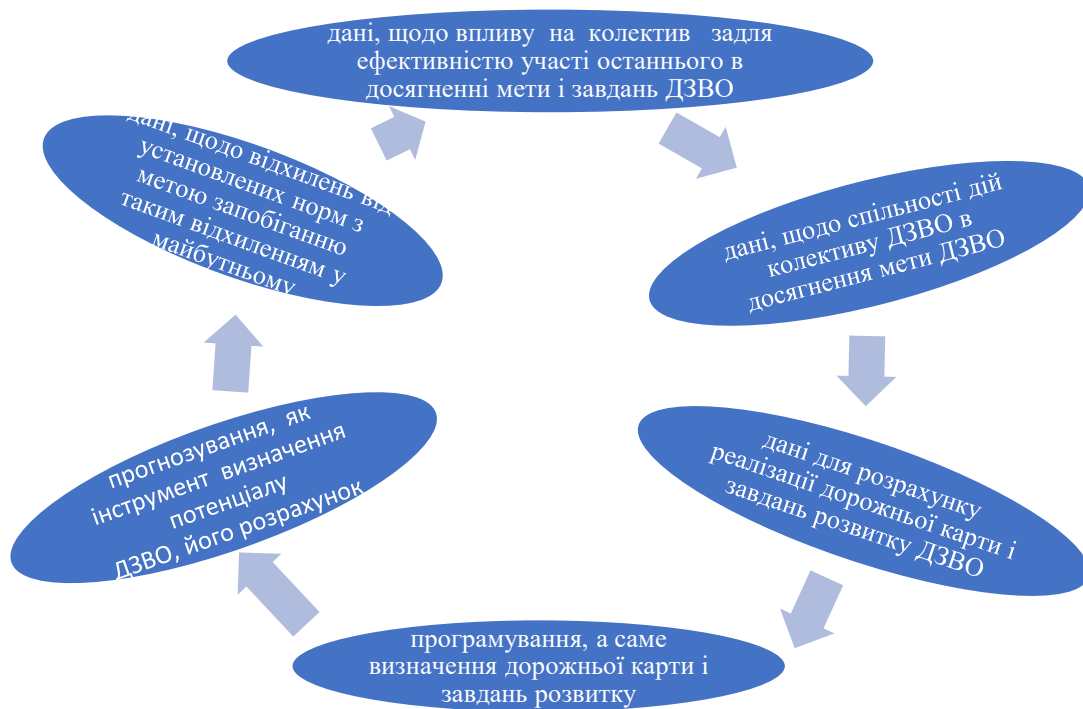
Химинець Георгій Георгійович,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Королович Оксана Омелянівна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри
обліку та оподаткування і маркетингу,
Мукачівський державний університет

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК В ДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Управлінський облік в державних закладах вищої освіти (далі -ДЗВО) охоплює збір, обробку та подачу інформації про діяльність такого закладу для всіх рівнів управління, зокрема: нижнього (для керівників структурних підрозділів ДЗВО); середнього (для адміністрації ДЗВО); вищого (для керівників МОНУ).

Враховуючи значну кількість користувачів, напрямки окресленого обліку досить різноманітні (рис. 1) та забезпечують інформацією системи [1-2]: планування (зокрема, кошторисно-бюджетне планування); організації (облік за центрами відповідальності, калькулювання, аналіз для виявлення відхилень та прийняття рішень, ціноутворення продукту діяльності); мотивації (характер стимулювання); контролю.

Специфічною, щодо управлінського обліку в державних закладах вищої освіти, є потреба угруповання витрат в межах унікальних класифікаційних ознак. Таке угруповання витрат підлягає наскрізному супроводу, оскільки без встановлення норм, обліку і порівняння нормативів та фактичних показників неможливо досягти головної мети ДЗВО та виконати базове призначення його управлінського обліку (яке полягає у створенні ефективної інформаційної бази для прийняття рішень).

Рис. 1. Напрямки управлінського обліку в державних закладах вищої освіти

Джерело: сформовано на основі [1-2]

Класифікація витрат ДЗВО для підсистеми управлінського обліку є наступною [2]:

Складова управлінського обліку 1 (кошторисно-бюджетне планування), орієнтована на виділення наступних класифікаційних ознак витрат: 1) економічна природа (визначається за кодами економічної класифікації видатків бюджету); 2) термін обчислення (поточні, капітальні); 3) види функціональної діяльності; 4) стадія процесу діяльності (виробнича, реалізаційна); 5) ступень нормування; 6) терміни планування (короткострокові, середньострокові, довгострокові).

Складова управлінського обліку 2 (облік за центрами відповідальності), орієнтована на виділення наступних класифікаційних ознак витрат: 1) економічно-виробничий зміст (елементи витрат); 2) об'єкти обліку (структурні підрозділи, освітні продукти, освітні програми, освітні проекти, напрями, види та етапи робіт).

Складова управлінського обліку 3 (калькулювання), орієнтована на виділення наступних класифікаційних ознак витрат: 1) визначення собівартості (статті калькулювання); 2) характер (прямі, непрямі); 3) повнота здійснення.

Складова управлінського обліку 4 (аналіз для виявлення відхилень та прийняття рішень), орієнтована на виділення наступних класифікаційних ознак витрат: 1) відношення до складових управлінського обліку (планові, фактичні); 2) ступень доцільності; 3) час реагування; 4) реальність здійснення; 5) обсягу виробництва (обов'язкові та дискреційні).

Складова управлінського обліку 5 (ціноутворення продукту діяльності) орієнтована на виділення наступних класифікаційних ознак витрат: 1) прямі та непрямі; 2) змінні та постійні; 3) виробничі та операційні.

Складова управлінського обліку 6 (характер стимулювання), орієнтована на виділення наступних класифікаційних ознак витрат: 1) обов'язкові; 2) заохочувальні.

Складова управлінського обліку 7 (контроль), орієнтована на виділення наступних класифікаційних ознак витрат: 1) контрольовані; 2) не контрольовані.

Список використаної літератури:

1. Карпенко О.В., Карпенко Д.В. Управлінський облік : навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 296 с..

2. Свірко С.В., Тростенюк Т.М. Облік витрат в контексті розбудови управлінського обліку в ДЗВО: реалії та перспективи / Бухгалтерські наукові дослідження в Житомирській політехніці. Т. 6: Розвиток інтегрованої звітності підприємств: монографія / за заг. ред. [із передм.] С.Ф. Легенчука. Житомир : Житомирська політехніка, 2019. С. 184–208

Хімінець Євген Васильович,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Королович Оксана Омелянівна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри
обліку та оподаткування і маркетингу,
Мукачівський державний університет

ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

Облік засобів постійно ускладнюються, що негативно впливає на процес їх аналізу. Через системні проблеми визначення вартості основних засобів, відсутності єдності, щодо термінології та визначення сутності основних засобів все складніше визначити фактори, знижуючи ефективність використання основних засобів. Наразі до кола проблем обліку основних засобів можна віднести [1; 2]:

1) системні розбіжності термінології та визначення сутності основних засобів у фінансовому обліку й системі оподаткування; проблема оцінки основних засобів (згідно з нормами П(С)БО 7 «Основні засоби»

2) проблеми оцінки вартості основних засобів. Зокрема, вітчизняні підприємства можуть використовувати два види оцінки вартості основних засобів (це оцінка за первісною або оцінка за справедливою вартістю). Водночас найбільш методично розробленим способом оцінки є лише відбиття основних засобів за первісною вартістю, хоча в умовах інфляції така оцінка вартості може привести до негативних наслідків);

3) проблеми низької інформативності первинних документів з обліку основних засобів (зокрема, значна кількість інвентарних карток існують тільки в електронному вигляді, внутрішнє переміщення, консервація об'єктів не завжди оформлюється тощо);

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>